

5 Denaz 1874

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ
Α. Λ. ΒΟΥΤΥΡ
Γ. Α. ΒΡΕΤ
Γ. Α. ΔΕΛΕΓΑΝΤ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Εν Γαλατζί, δόξ. Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας, ἀριθμὸς 28.

Διὰ πᾶσαν εἰδησιν ἀπευθυνόντες τοὺς συντάκτας.

ΝΕΟΛΟΓΟΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΛΗΝ ΤΩΝ ΠΟΡΤΩΝ.

ΣΥΝΑΦΟΜΑΙ

Ἐκδοτὶς προσηγορίας ἐν Κωνσταντινῶν ὁδῳ . . . ἔκ. 16
ἐν ἑκατέρῃ καὶ ἑκατέρῃ . . . ἔκ. 16
ἐν Ἀγγλίᾳ . . . ἔκ. 16
ἐν Βουλγαρίᾳ . . . ἔκ. 16

Ἐκδοτὶς φύλλον τιμῆς γροσίου.

ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΙΣ.

Ἀγγλία . . . ἔκ. 2 τὸν στίχ. Ἐν τοῖς διαφόροις γρ. 10 τὸν στίχ.
Ἀπριλίου ἐν τῇ 8 σελ. . . ἔκ. 10
Διὰ τὴν ἑγγράφην συνδρομῶν ἴσα τελευταία σελίδα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Αἱ ῥωσικαὶ περὶ Ἀνατολῆς ἀξιώσεις (Β')—
Ἐπιθεώρησις τοῦ ὁθωμανικοῦ τύπου—ΕΞΩΤΕ-
ΡΙΚΑ. Ἡ Ἀλυσία καὶ Ἀραβία ἐν ὧν τῶν
γεωγραφικῶν κοινωβουλίων—ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ—Ὁ
ἐν Κωνσταντινουπόλει φιλελευθέρων ἡγε-
μονικὸς Σύλλογος—ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ—ΕΜΠΟ-
ΡΙΚΑ—Τελευταῖαι εἰδησεις (τηλεγραφήματα).

Κωνσταντινουπόλις, 30 νοεμβρίου.

ΑΙ ΡΩΣΙΚΑΙ

ΠΕΡΙ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΑΞΙΩΣΕΙΣ.

Β'.

Τὴν θέσιν τῆς Αὐστρίας ἐξετάζον τὸ
ῥωσικὸν ὄργανον εὐρίσκει, καὶ τῇ ἀ-
ληθείᾳ οὐκ ἀπεικώτως, ὅτι ἡ δύναμις
αὕτης ἦτις ἀλλοτε ἐβέβαιε τὰ συμμέ-
ροντα ἐσώτης σφιγγκτότατα συνδεμένα
μετὰ τῶν τῆς ὁθωμανικῆς αὐτοκρατο-
ρίας φρίντας μεταβαλλοῦσα καὶ ὁλο-
κληρῶν ιδέας καὶ νέας ἀποσπασθεῖς
ἀρχὰς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς πο-
λιτικῆς. Χάρις, ἐν αἷματι λεύσειν, ἡ
ῥωσικὴ «Φωνή» διότι ἡ δύναμις ἐκείνη
ἦτις ἀλλοτε ἦτον ὁ φρουρὸς τῆς ὁθω-
μανικῆς αὐτοκρατορίας, φρουρὸς τοσού-
τον ἀνένδοτος, ὥστε οὐδεμίαν χάριν εὐ-
ρισκόν ἐνώπιον αὐτῆς οὐδ' αἰ δικαιότα-
τα ἐχῶν τὰν χριστιανικὴν τῆς Ἀνα-
τολῆς λαὸν ἐν χρόνις ἀεράμιου
δεσποτισμοῦ, ἡ δύναμις ἐκείνη ἦτις
παρὰ τὰ δίκαια τῆς ἀνθρωπότητος
παρέδιδε τοὺς Ῥῆγας καὶ ἐδέσμευε τοὺς
Τυφλάντας, ἡ δύναμις ἐκείνη ἦτις τῷ
1854 οὐδὲν πρὸ τῶν ἰδίων αὐτῆς καὶ
τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν γενικῶν τῆς
Εὐρώπης συμφερόντων ἰδιώρσει τὴν
δριμυτέραν τῇ Ῥωσσίᾳ παρ' αὐτῆς
χάριν διὰ τὴν κατὰ τῶν Οὐγγρων
βοήθειαν τῷ 1848, ἡ δύναμις ἐκείνη
ἦτις ὑπὸ τῆς ἡγεμονίας ἀντίπαλός
τῆς ὁθωμανικῆς ἐνώσεως, πρῶτον αἰ-
φνης ἀνακρουσάμενη καὶ τὴν ἀρχαιο-
παράδοτον αὐτῆς ἀπαρνήσασα πολι-
τικὴν τὸν προσφιλέστατον θέμα τῆς
ἀνέκδοτον πολιτικῆς τῆς Ῥωσσίας καὶ
παράδοξως κηρύττεται προστατίς πᾶ-
σης ἀξιώσεως τελευτήσης εἰς τὴν χαλᾶ-
ρσιν τῶν συνδεμένων τοὺς λαοὺς τῆς
Ἀνατολῆς δεσμῶν καὶ εἰς τὴν ἀπο-
μόνωσιν αὐτῶν πρὸς εὐχρηστία χεί-
ρωσιν ἐκαστοῦ τούτων. Ποία ἡ δικαιο-
λόγησις τῆς τοιαύτης πολιτικῆς; Ἐάν
ἡ Ῥωσσία ἀσπάζεται αὐτήν, ἵνα τὴν
ἀλχιστον σύμφωνον πρὸς πᾶσαν τὴν
ιστορίαν αὐτῆς, εἴναι σύμφωνον πρὸς
τοὺς αἰώνιους αὐτῆς διαχωρισμούς περὶ
τοῦτο τυραννοῦνται οἱ χριστιανικοὶ
Ἄνατολῆς; λαοί, εἴναι σύμφωνος πρὸς
τὸ πρόσωπον προστατοῦ τῶν χριστιαν-
ικῶν λαῶν ὅπου ἠθέλησε πάντοτε νὰ
διαβραμνίσῃ, εἴναι σύμφωνος πρὸς τὰ
συμφέροντα αὐτῆς. Ἀλλ' εἴτι ἀρά γε
οὕτω καὶ πρὸς τὴν Αὐστρίαν; Δύναται
ἡ καταδικασάσα πᾶν κίνημα τῶν χρι-
στιανικῶν λαῶν καὶ οὗ χρόνος καὶ
κίνηματα ταῦτα ἐδικαιολογούντο ὑπὸ
τῶν βαρβαροτήτων καὶ ὠμότητων τῆς
ἐποχῆς, νὰ παραστήσῃ σήμερον ὅτι ἡ
Τουρκία βραδέως μὲν ἴσως ἀλλ' ὀρι-
στικῶς βαίνει τὴν ὁδὸν τῶν μεταρρυθ-
μίσεων, σήμερον, ὅτι οἱ χριστιανικοὶ
λαοὶ ἀπορρίπτωσι καὶ ἀκαλύτως ἀ-
ναπτυσσόμενοι ἐθνικῶς, ὅλως καὶ
διανοητικῶς καθιστῶσιν ὁσμῆρας ἐ-
παίρητον τὴν συνεργασίαν αὐτῶν
εἰς τὰ τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὑποχρεοῦσι
λεληθῶσιν διὰ τῆς ἠθικῆς ἐννοίας
τῶν ὁθωμανικῶν λαῶν ν' ἀναγνωρίσῃ
τὰ δίκαια αὐτῶν ὡς πολιτῶν καὶ νὰ
λησμονήσῃ ὅτι ὑπῆρξε κατακτητής,
σήμερον ὅτι ἐχέγγυον τῆς εἰρήνης
αὐτῶν ἐστὶν ἀναποσπαστὸς, ἦτις ἐστὶ
ἡ μόνη εἰρηνικὴ καὶ συμφέρουσα τοῖς
τῶν ἀνατολικῶν λαῶν καὶ τῇ Εὐρώπῃ
λύσις τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος, ἡ
στενὴ αὐτῶν ἔννοια καὶ ἡ τήρησις
τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καθεστώτος, δύ-
ναται, λέγομεν, νὰ παραστήσῃ ὡς δι-
καιολογία τῆς προστασίας καὶ ἐν-
θαρρύνσεως ἢ παρέχει ἀπὸ πινος εἰς
τὰς ἀξιώσεις τῶν ὑποτέλων κρατῶν,
ἀξ ὥστε ἀξ ὑποβάλλει ἐπιτηδείως ζήτη
δύναμις παρ' ἄλλοις πολιτικοῖς οἵτινες
ποτιζόμενοι τὸ μεθυστικὸν ποτήριον ἐ-
θνικοῦ μεγαλείου λησμονοῦσιν ὅτι ἡ ἐκ-
αχιστὸς τῶν κρατῶν αὐτῶν ἀπο-
μονομένων πρόχειρος καὶ εὐχέως
ἐπεται βλαμὸς τοῖς περὶ αὐτὰ ἰσχυροῖς
καὶ κολασαίους γείτοσι, καὶ τῆς σπο-
γῆς ἢν ἐπιδείκνυνται ἐν γένει εἰς τοὺς
τῆς Τουρκίας Σλάβους, εἰς τοὺς κραυ-
γάζοντας διὰ ἀδελφῶν εἰς τὴν Τσεχίαν

καὶ τῶν λοιπῶν τῆς Αὐστρίας Σλάβων
ὡς τοσούτον σφοδρῶς κατεπολέμει καὶ
καταπολέμει; Δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι οὕτω
προσφερόμενη ἐξυπηρετεῖ τὰ ἀληθῆ
αὐτῆς συμφέροντα; Ἐάν πρὶν καὶ περὶ
τῶν μερικῶν τῆς Οὐγγαρίας συμφερό-
ντων, ἀπὲρ ἱκανοποιούνται διὰ τῆς ἀ-
μέσου συνολογότητος ἐμπροσθέν με-
τὰ τῆς Ῥουμανίας συμβάσεων, τί ἀρά
γε τὸ παρακωλύσαν τὴν Αὐστρίαν τὸ
ἐπωφελεθῆναι τὴν μετριοπάθειαν τῆς
Ῥ. Πύλης ἦτις εἰς ἀπλὴν τινα μόνον
ἡρέσθη τυπικὴν ὑποχώρησιν τῆς Ῥου-
μανίας ἐνδοῦσα εἰς τὸ οὐταστικὸν ζή-
τημα; Δὲν εἴναι ἀρὰ τὰ συμφέροντα
ταῦτα ἄντα παρῶντες τὴν Αὐ-
στρίαν εἰς τὸν τελευταῖον αὐτῆς διάβη-
μα εἰς τὸ νὰ ῥυμουκλήθῃ πράγματι
ὑπὸ τῆς πολιτικῆς τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς
Γερμανίας. Ἀνῶτερα καὶ μᾶλλον κα-
τεπείγοντα εἰναι τὰ συμφέροντα ταῦτα,
καὶ ἐὰν πιστεύσωμεν εἰς τὴν ῥωσικὴν
«Φωνήν», ἡ Μαγνάντα καὶ ἡ Σαδόβα
ἐδίδαν τὴν Αὐστρίαν, καὶ ὑπέδειξαν
αὐτῇ νέας ἀρχὰς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσω-
τερικῆς πολιτικῆς. Τὰ δὲν ταῦτα μα-
θήματα ἐὰν ἐδίδαν τὴν Αὐστρίαν, ἐ-
δίδαν αὐτὴν δύο τινὰ, ἡ μὲν Μαγνάν-
τα, ὅτι δὲν ἐπρεπε νὰ ἐπεμβαίη εἰς τὰ
ἀλλότρια καὶ νὰ σφετερίζηται χώρας
γεωγραφικῶς τε καὶ ἱστορικῶς κεχω-
ρισμένας ἀπὸ αὐτῆς, ἡ δὲ Σαδόβα, ὅτι οἱ
ῥωσικοὶ ἐπὶ τῶν ζήτησιν πολιτικῆς καὶ
χάριν τῶν ἰσχυρῶν τῶν ἀσθενέων ἀνι-
κούσης οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἔλκευσι τὰ
κἄστανά ἀπὸ τῆς πυρᾶς. Ἐάν
μετὰ τὰ παθήματα ἐκείνα φρονῇ, ὅτι
ἡ αὐτὴ πορεία ἀγεί εἰς τὰ ἀντίθετα ἀ-
ποτελέσματα, ὅτι γινόμενη δριμύτης
ζήτησις πολιτικῆς καὶ βύσσας τοῖς ἰσχυ-
ροῖς ἐξασφαλίζει ἐαυτὴν καὶ τὰς σλα-
βικάς, γερμανικάς, ῥουμανικάς καὶ
οὐγγρικάς αὐτῆς κτήσεις, ἐὰν νομίζῃ
ὅτι ἐξασθεῖ ἱσχυρὰ τὴν μόνον αὐτῆς δυ-
νατὴν σύμμαχον ἐνδεχομένην τινὶ πε-
ριπτώσει, ἐὰν φρονῇ, ὅτι τὰς τάσεις τῶν
ἐν Τούρκᾳ Σλάβων καὶ τῶν ἄλλων ὁ-
ποτελῶν ὑποδοχθῶσα περιτέλλει διὰ
τοῦ τρόπου τούτου τὰς τῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ
αὐτῇ ἐπικρατεῖα διαφόρων φυλῶν, ἐὰν
δὲ βλεπῇ, ὅτι εἰς τὰ ἔκτατα τῶν Σλα-
βῶν ἡ μόνη ὁδὸς ἡ ἀγούσα εἰς Κων-
σταντινουπόλιν εἴναι ἡ διὰ Βιέννης, το-
λῶμεν τότε νὰ ἐπιδώμεν, ὅτι ἐν ἐδίδαν
αὐτὴν οὐτε Μαγνάντα, οὐτε Σαδόβα, ἀλλ'
ὅτι νέας ἐαυτῇ παρασκευάζει Σαδόβα
πολὺ δεινότερας τῶν προτέρων. Εἴναι
πολὺ ἀπατηλὸν τὸ πρῶτον δι' οὐ βλε-
πει τὰ πράγματα ἡ Αὐστρία, ἐὰν κολα-
κεύηται ὑπὸ τῆς ἑλπίδος, ὅτι ἀπολῃ-
μωθῇ ποτε ἐν Ἀνατολῇ διὰ τῶν ἐν Ἰ-
ταλίᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἀπωλείας
αὐτῆς; ἐπιδώκει τὴν σκίαν ἀντὶ τοῦ
κράτους καὶ ἐν ἡ σκία τῶν ἐν-
θῶν δὲν ἀπατάται, φόβος μέγας
ὑπάρχει μὴ ἀμύρτερος ἀπολῃ. Οἱ
λαοὶ ἐκείνοι τῆς Ἀνατολῆς, ὡν τὴν
συμπάθειαν ἐπικίττει διὰ τῆς ὑπὲρ αὐ-
τῶν προστασίας ἡν ἐπιδείκνυνται, οὐδὲν
κοινὸν μετ' αὐτῆς ἔχουσιν, οὐτε ὅρη
σκέαι, οὐτε καταγωγὴν, οὐτε ἱστορίαν
καὶ τὸ παράδειγμα τῶν Τσεχῶν, τῶν
Ῥουμανῶν, τῶν Σέρβων, τῶν Κροατικῶν,
ἐκείνων μὲν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, τοῦτων
δὲ ὑπὸ τῶν Οὐγγρων κρατούμενων δὲν
εἴναι ἱκανόν, νομίζομεν, νὰ πείσῃ τοὺς
ἐν Τουρκίᾳ λαοὺς ν' ἀπ' ἀλάστον τὴν με-
γάλην σλαβικὴν ιδέαν, τὴν τοσούτον
ἐπιτηδείως ὑποβαλλομένην παρ' αὐτοῖς.
Ἰσως αἱ θρασυαί τῆς «Φωνῆς» ἀπο-
καλύπτει καὶ ἡ ἀπερὶ κάλυψιν αὐτῆς
χαρὰ δι' ἐξεγέρσας τὴν προσοχὴν καὶ
τῶν πολιτευομένων καὶ τοῦ τύπου τῆς
Αὐστρίας; ἢ ὅτι πᾶσαι αἱ ἐρημνίδες τῆς
Βιέννης ὁμοθυμαδὸν, ὡς λέγει ἡ
«Κλειώ», τὸ ἐξαλλὸν φέγουσι τῆς
ῥωσικῆς φαντασίας, διότι «οὐδέποτε
οὐδ' ἐπὶ μικρὸν ἐπῆλθεν εἰς τοὺς ἐν τῇ
Αὐστρίᾳ πολιτικούς ἡ ἰδέα οὗτε νῦν
οὐδ' ἐν προσεχέτι τινὶ ἐπ' ἀπώτερως ἐλ-
λοντι νὰ διαταραχῇ τὸ ἐν τῇ Ἀνατο-
λῇ καθεστὸς». Ἀλλ' ἀνομιζομεν ὅτι ἀντὶ
τῶν φηγουσιν τὸ ἐξαλλὸν τῆς ῥωσικῆς
φαντασίας ἡδυνάτο μᾶλλον νὰ ο-
κρωθῇ μὴ ἡ Αὐστρία, καίπερ οὐδὲως
ταῦτα ἐπιθυμοῦσα, προλαβαίνει ὅμως ὑπὲρ
αὐτῶν τὴν ὁδὸν ταύτην τῆς ἐν προσ-
εχέτι ἢ ἀπὸ ἐρω μέλλοντι διαταραχῆς
τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καθεστώτος διὰ
τῆς πολιτικῆς ἢν ἡσπασάτο ἐσχάτως.
Παραλείποντες τὴν Γερμανίαν, ἡς ἡ
πολιτικὴ ἀγωγὴ κατὰ τὴν τελευταίαν
περίστασιν εὐκόλως ἐξηγεῖται οὐχὶ ἐκ
τοῦ πούτου τοῦ ν' ἀντιπροσέτῃ τὴν
Αὐστρίαν ἐνεκεν τῆς ἀναγνωρίσεως

τῶν ἐν Μαδρίτῃ ἀρχῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς
ἐπὶ τοῦ ἡγεμονικοῦ τῆς Ῥουμανίας θρό-
νου ὑπάρξεως ἐνὸς Χοενζόλλερν μετα-
βαίνοντες εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐλαττο-
ν τῆς ῥωσικῆς πολιτικῆς, οἷα
ταῦτα ὑπὸ τῆς «Φωνῆς» ἀποκαλύ-
πτονται.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ.

Ἀξιοπερίεργος εἶναι ἡ ἀνάπτυξις
ἢ, ὡς καὶ ἀλλοτε ἐγράψαμεν, ἔλαβε
κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ καθόλου
ὁθωμανικὸς τύπος. Ἐν ᾧ πρὸ ἐπτά καὶ
ὀκτὼ ἐτῶν ἠρθὲν δύο ἢ τρία μόνον
φύλλα, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν μὲν
ἀνεφαίνοντο συγγράμματα τινὰ ἢ καλῶ-
ν ἢ κακῶν, ἀπὸ τῶν ὑπογράφων τὴν
καθῆκον ἐπὶ μακροχρόνῳ, μικρὸν
κατὰ μικρὸν καὶ αἱ ἐρημνίδες ἐπολ-
λαπλασιάσθησαν, καὶ ὁ πρὸς τὴν ἀ-
νάπτυξιν ζήλος ἀνεπτυχθὼν καὶ ἀνε-
πτυχθεὶς προκάλεσε τὴν μεταρρασίαν
καὶ συγγραφὴν πολλῶν ἀξίων λόγου
βιβλίων. Ἐν τῆς καταστάσεως ταύ-
της προῦσαν δύο τινὰ: πρῶτον ἡ
ἀνάπτυξις τοῦ τύπου καὶ δεύτερον τὰς
πρὸς διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων
καὶ ἀμύλα πρὸς τὰ ἐν τῇ ἰδίᾳ γινό-
μενα. Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ξένων βι-
βλίων οἱ συμπόλῃται ἡμῶν Ὀθωμανοὶ
κατενόησαν ἀρούντως, ὅτι ἐν πολλῇ
περιπτώσει ἐγένοντο ἀντικείμενα
σκαμνιάτων καὶ μορφῆς παρὰ τῆς ὁ-
σμῆρας προοδουσῆς Δύσεως, τὰς δὲ
μοῦσας ταύτας βαρύνει ὁ τύπος
ἀνελαβε φιλοτιμίας καὶ ἐρρωμένως τὸν
ἀγῶνα τοῦ ἐξερευνᾶν τὰ τρωτὰ μέρη
ὡν τινὼν δρᾶται καὶ ὁ εὐρωπαϊκὸς τύ-
πος ὁσάκις καταμειρεται τῶν Ὀθω-
μανῶν, καὶ τοῦ ὑποδεικνύναι αὐτὰ καὶ
προτρέπει τὴν ἐπούλωση τῶν τρωτῶν
τοῦτον μερῶν ἐκ δὲ τῆς μελέτης ταύ-
της προήχθη εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς
φιλοτιμίας περὶ ἀδύνατον κρατούμενον
νὰ μὴ ἐχθρὸς τὰ ἀποτελέσματα.
Ὁ ὁθωμανικὸς τύπος φαντάζεται ἰσά-
μενον ἀνῶθεν τῆς Τουρκίας τὸ ὅμμα
πρὸς τὴν Εὐρώπαιον, οὗς συνήθη ἀποκα-
λεῖ πεπολιτισμένους λαοὺς τῆς Δύσεως
καὶ προσπαθῶν νὰ προλάβῃ πᾶν χαί-
ρέκατον ἴσως; καὶ ἐρρωμένως αὐτῶν με-
διδᾶν, ἐπειδὴ αὐτὸς οὗς φέρων εἰς
τοὺς συμπόλῃτας ἡμῶν Ὀθωμανοὺς
ὁσάκις θέλει νὰ διορθῇ κακὸν τι.
Ἀτυχὸς ὅμως ἡ ἐνέργεια τοῦ ὁθω-
μανικοῦ τύπου βαίνει μέχρι τοῦ σημείου
τοῦτου ἐξερευνᾶν μὲν τὰ κακῶς ἔχοντα,
προτρέπει δὲ διόρθωσιν αὐτῶν γλῶσ-
σαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ζωρὰν
καὶ ἀνθρᾶν μεταχειρίζομενος, ἐξετά-
ζει ἐνίοτε τὸν τρόπον τῆς βελτιώ-
σεως λίαν περιωρισμένως, ἀλλὰ σπα-
νίως συζητεῖ, σπανίως μοχλεῖ ὥστε
ἐξέυρθε δραστικὰ θεραπευτικὰ μέσα.

Τὸ ὄρθον τῶν ἀνθρωπίνων παρατηρή-
σεων θέλει ἐννοήσῃ ὁ ἀναγνώστης ἐυ-
χερὸς ἐκ τῶν ὀλίγων ἀρθρῶν, ἅτινα
παραθέτομεν κατωτέρω ἀπαθίσαντες
μεταθῶν πολλῶν οὕτως ὁ προσεκτικὸς
διερχόμενος τὰ κατωτέρω περὶ γεω-
ργίας ἀρθρα, θέλει εἶναι μόνον προτιπᾶς,
ἀλλὰ μακάριος θέλει ζητήσῃ σοφὴν
πραγματεῖαν ἐρευνῶσαν ἐνδελεχῶς τὰ
αἰτία τῆς στασιμότητος τῆς γεωργίας
ἐν τῷ κράτει, μακάριος λέγομεν θέλει
ζητήσῃ νὰ εἴῃ ἂν ὁ ὁθωμανικὸς τύπος
ἐρεμιάδας ἐκφώνῃ ἐπιστᾶ ἄρα γε τὴν
προσοχὴν τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνή-
σεως ἐπὶ τοῦ συστήματος τῆς φορο-
λογίας, ὅπου, εἰρησθῶ ἐν παρίῳ, παρεμ-
βάλλει οὐκ ὀλίγα προσκόμματα εἰς τὴν
ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, ἦτις ἄλλως
εἶναι ὁμολογούμενος ἐν τῶν κυρίων με-
λημάτων τῆς κυβερνήσεως.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα προτάξαμεν λα-
βόντες ἀφορμὴν ἐκ τῆς χροιάς ἢν ἔ-
λαβον ἐκ τῆς ἐδδομάδος ταύτης ὁθω-
μανικὸς τύπος, ὅστις ὀλίγην προσοχὴν
δούς εἰς τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα
ἐννοήσας ἀποκλειστικῶς οὕτως: εἰ-
πεῖν εἰς ἐσωτερικὰ ζήτῃματα, χωρὶς
ἐνοσίετης, νὰ παύσῃ ἀναγράφει εἰς τὰς
σελίδας αὐτοῦ πᾶν τὸ σχετιζόμενον
μετὰ τοῦ μωσουλμανικοῦ φύλου.

Πολλὰς τῶν ὁθωμανῶν συναδέλφων
ἀπασχόλησε τὸ περὶ ταχυδρομίων ζή-
τημα ὑποκινήθη περὶ τῶν τῶν περὶ
ἐδδομάδων ὑπὸ τῆς «Δεσφιδὴ Χαδαδῆς»,
γραψάσης ἐντόνως κατὰ τῆς ἐνεστώ-
σης καταστάσεως τῶν ταχυδρομίων,
δικαιολογήσας τὴν ἀνάγκην τῆς
ὑπάρξεως τῶν ἐνταῦθα ξένων ταχυδρ-

μίων καὶ ὡς ἐκ τούτου κατηγορηθεί-
σης ὑπὸ τῶν ἄλλων φύλων, προεξαρ-
χούσης τῆς «Βοσνίαν», ὡς προδοτικῆς
τῶν συμφερόντων τοῦ κράτους.

Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἡ «Με-
δινιέτα» ὑπὸ τὸν τίτλον τὰ ταχυδρο-
μεία γράφει τὰ ἐπόμενα:

Ἐπιθυμῶντες διακῆς τὴν ῥοδὸν τῶν
ὁθωμανικῶν ταχυδρομίων εἰχομεν γράψαι
ἐπικειλημένως παραπονόμενοι διὰ τὴν
παρουσίαν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐκτέλε-
σιν τῆς ἡμέρας, ἦτις προξενεῖται τῷ τε
αὐτοκρατορικῷ ταμείῳ καὶ τῷ δημοσίῳ.
Μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς συμβάσεως τῆς
Βιέννης, τὸ ζήτημα τῶν ταχυδρομίων ἐκ-
τίστο σπουδαίοντα καὶ ἐπίσης τὴν
προσοχὴν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐργαστῶν, οὐ
μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐνταῦθα τύπου, διειρε-
θέντος εἰς δύο μέρη, τὸ μὲν ὑπὲρ, τὸ δὲ
κατὰ τῶν ὁθωμανικῶν ταχυδρομίων. Ἐν
τῶν ὑπὲρ τῶν ταχυδρομίων γραφέντων, ἡ
«Τουρκία» προπάντων, περὶ τῶν τῶν
«Βοσνίαν», φανταίται μὴ μελετήσας δυνά-
μεις τὸ ζήτημα, ἀλλὰ περιστάσα αὐτὸ ἄλ-
λως ἢ ὅπως γινώσκῃ αὐτὸ ἡ κοινὴ γνώμη,
ἐπιβεβαιῶντι δὲ ὅτι ἡ Ῥ. Πύλη διαπραγμα-
τεύεται μετὰ τῶν φιλῶν δυνάμεων περὶ
συνενοίας τῶν ταχυδρομίων.

Καὶ ἡμῶν, ἐνῷ τὰ ἡμέτερα ταχυδρ-
μεία διατελοῦσιν εἰς ἡν εἰς ἐκτέλεσιν ἔ-
σιν, πᾶσα διαπραγματεύσις περὶ τοῦ ἀντι-
κειμένου τούτου θέλει εἶναι ἀλυσταλῆς
τοῦτον τῶν, ἐάν τὰ ταχυδρομεία διεναν-
θῶν οὕτως: ὥστε νὰ παρέχων ἐχέγγυον
ἀσφαλὲς διὰ τὸ μέλλον, τότε ἡ εὐνοία
αὐτῶν δύναται νὰ κατορθωθῇ εὐχερῶς, καὶ ἂν
ὁ διπλωματικὸν διαπραγματεύσεων ἐπὶ
τῇ βάσει τῆς συμβάσεως τῆς Βιέννης, ἦτις
μέλλει νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ τὸν προεχθρὸν
συνενοίας.

Κατὰ τὸ τρίτον ἄρθρον τῆς ταχυδρ-
μικῆς συμβάσεως τῆς Βιέννης ἦτις ἐπιτρέχει
καὶ πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς ὁθωμαν-
ικῆς κυβερνήσεως, τὰ ταχυδρομεία τέλη
ἐπιστολῆς πεντακάθεκα γραμμαρίων βάρους
ἀποστελλομένων εἰς τὰς χώρας τῶν ὑπογρά-
φωτων τῶν συμβαίνοντων δυνάμεων, ἀπὸ Κων-
σταντινουπόλεως φερεῖται εἰς Κωνσταντινού-
πολιν ἐν ἐκδοτικῇ ἐκαστοτά, ἦτοι τεσ-
σάρων πέντε παράβολον κατὰ τὸν τῶν
τῶν ἀρθρῶν διὰ φωτογραφίαν ἡ ἐρευνῶν
τοῦτον ἀρῶν πέντηκα γραμμαρίων ὥστε
ἔσιν τέλη 7 ἐκαστοῦ ἦτοι δέκα τῶν
παράβολον. Ἐξέσας τῶν ἡμῶν κατὰ τὴν
τῶν ταχυδρομίων ἡμῶν, καὶ ἐπαρῶσιν
ἐν αὐτῶν τὰ ἀνωτέρω ἀρθρα. Ἐν Κων-
σταντινουπόλει ὑπάρχοντι ἐνδεκα ταχυ-
δρομεία, ὡς ἐκαστον ἐκτελεῖ τὴν σπουδαίαν
ταύτην ὑπηρεσίαν κατὰ τὰ εἰρημνία αὐ-
τῶν, οὕτως δὲ ὁ ταλαιπώρος ἰδιώτης ἀπο-
ρεῖ εἰς πόλιν ταχυδρομίων νὰ προσδράμῃ
ὅπως ζήτησιν τὴν ἐπιστολήν αὐτοῦ, ἀναγ-
καζόμενος περιτελεῖν ν' ἀποσπασθῇ καὶ ἐν
ὑπάλλῳ, ἐκτός δὲ τούτου ζητοῦται καὶ
οὐκ ὀλίγον, ἐπειδὴ ἐκαστον ταχυδρομίων
μετακρίβεται ἰδιον λογαριασμόν ὡς πρὸς
τὸ νομίσμα, τῶν μὲν ὁθωμανικῶν ταχυδρ-
μίων παραδεδωγμένων τὴν ὁθωμανικὴν λί-
ραν πρὸς γροσίον ἐκαστόν, τῶν ἀγγλικῶν
λαμβάνοντων ὡς βεῖον τὸ σελίνον, τῶν
γαλλικῶν τὸ φράγκον, τῶν ρωσικῶν τὸ
ρούβλιν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Πρὸς τοῖς ἀνω-
τέρω προσθέσωμεν καὶ τὴν ἀπόστασιν τοῦ
ἐνὸς ταχυδρομίου ἀπὸ τοῦ ἄλλου.

Ἐν τοσούτῳ πᾶν κράτος, μὴ ἐξαρῶμε-
νης οὕτε αὐτῆς τῆς φόρου ὑποτέλους Αἰγύ-
πτου εἴτι ἐν ταχυδρομίων παρ' ἡμῶν δὲ
δυστυχῶς ἡ παρούσα καταστάσις τῶν τα-
χυδρομίων οὐδὲως ἐπιτρέπει τὴν συνέ-
νοιαν αὐτῶν, διότι πρῶτον τὸ γραμματι-
κῶν οὐδὲν οὐ

ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ
 Ὁ «Οἰκονομολόγος» τῆς Ἰταλίας δητ

